

گفت‌وگوی صبا با مهدی آذرپندار
دبیر چهلمین جشنواره بین المللی
فیلم کوتاه تهران

پس از چهار دهه ناگزیر به پوست اندازی هستیم

سمیه خاتونی
گفت و گو

قطار جشنواره فیلم کوتاه پس از گذر پر مخاطره از ایستگاه سی و نهم، امسال به ایستگاه چهلیم رسید. ایستگاهی که هم مقصد و هم مبداء شروع یک حرکت جدید تانبل به مقاصد بعدی است. در حاشیه این روزهای پراضطراب، جشنواره‌های فرهنگی و هنری با دیدگاه‌های نوگرایانه تر، بیانگر وجود محافل امنی هستند برای افکار واپس زده‌ای که در قامت یک فیلم، موجز و کوتاه نقش می‌بندند، فارغ از اینکه این آثار تا چه اندازه هنری و حرفه‌ای هستند، از آن حیث قابل اهمیت‌اند که انعکاس تکانه‌هایی‌اند از نگاه فیلمساز امروز ایرانی که آشکار شدنش، مولد جریان فرهنگی در ایران است. خبرنگار صبا با پاسداشت این رویداد فرهنگی با مهدی آذرپندار مدیر عامل انجمن سینما جوان و دبیر جشنواره گفت و گویی داشت که در ادامه می‌خوانید.

است که خودشان هم ذینفع جریانات آن صنف هستند، در صورتی که در حوزه فیلم کوتاه شاهد دخالت، صدور بیانیه‌های تحریک آمیز از سمت عده‌ای هستیم که اصولا در ارتباط مستقیمی با جشنواره نیستند و به طور کلی آسیب‌های پیش آمده برایشان محلی از تأثیر گذاری ندارد، فیلمسازی که ده سال پیش فیلمهای خود را ساخته و بعد تر در فیلم بلند هم موفق عمل نکرده است و کاملا بیرون از ماجرا ایستاده است، با تحریم کردن جشنواره چه ضرری را بر خود متحمل کرده است؟ قطعا او با این کار تنها امید و استعداد یک نخبه تازه کار را هدف گرفته تا شیرینی و حلاوت جشنواره را به کام او تلخ کند. متأسفانه در رصد های که صورت گرفت، متوجه شدیم عمده این افراد اصلا ایرانی نیستند و تنها گاهی به ایران سفرهای کوتاهی دارند.

آیا پس لرزه‌های اینجینینی در جشنواره امسال هم محسوس است، یا به طور کلی قائله ختم شده است؟

اتفاقی که امسال افتاد این است که خوشبختانه تکلیف‌ها معلوم شده است. یعنی اینکه کسی که می‌خواست در جشنواره شرکت کند، تمام قد در جشنواره حضور دارد و آنکه به هر دلیلی شرکت در جشنواره را به صلاح نمی‌دانسته، شرکت نکرده است و البته که همه‌ی این افراد برای ما قابل احترام هستند. با همین روشن شدن تکلیف، ما امسال دیگر فیلمسازانصافی نداشتیم، اما کسی هم بوده که فیلم داشته، اما به دلیل اینکه این جشنواره را بخشی از پروپاگاندا‌ی حکومت می‌داند، اثرش را به جشنواره ارسال نکرده است، بالعکس فیلمسازانی هم این جشنواره را فرصتی مغتنم دیده

در واقع همه اتفاقات می‌آیند و می‌روند و آنچه که باقی می‌ماند جشنواره‌ها هستند. چرا که جشنواره در مالکیت فرد خاص و یا سازمانی مشخص نیست، جایگاهی است برای رویدادهای هنری یک کشور یا هنرمندان، اما متأسفانه برخی از درک همین یک نکته ساده نیز عاجز هستند و تلاش حداکثری خود را کردند تا با نامه نگاری، امتیاز شرکت در جشنواره اسکار این جشنواره را ملغی کنند، که خوشبختانه این اتفاق نیفتاد. آنها حتی متوجه این نبودند که اگر اعتبار جشنواره را از بین ببرند، اعتبار خودشان هم از بین می‌رود، چرا که از پنجره همین جشنواره به دنیا معرفی شده بودند. بنابراین تمام این مسائل نه به ضرر دبیر جشنواره فعلی یا مدیران قبلی و بعدی که مستقیما به ضرر خود فیلمسازان است. ناراحت کننده‌تر از همه اینکه، عده‌ای آمدند و بیانیه دادند که همه استفاده‌های خود را از همه مراتب جشنواره در گذشته کرده بودند و حالا که کارشان با جشنواره تمام شده بود، بر علیه این جریان شده بودند! کسانی که از هیچ چیز جشنواره نگذشته و عصاره آن را به نفع خود مصادره کرده بودند، به همین خاطر کاملا عیان است که همین اشخاص اگر در جایگاهی بودند که می‌خواستند از برگزاری این رویداد استفاده ای ببرند، مواجعه اینگونه‌ای نمی‌کردند. این دوستان در واقع در صدد خراب کردن پلی بودند که گسیل دهنده آنها برای رسیدن به مراحل بعدی در زندگی‌شان بود، بی‌اهمیت به نیروی تازه نفسی که با زحمت فراوان، هزینه و سرمایه‌گذاری زمان و انرژی به این مرحله وارد شده اند. سرآمد همه اینها در واقع مهم‌ترین دغدغه من در حوزه فیلم کوتاه بوده و هست، با توجه به اینکه در تمامی صنوف وقتی بیانیه، اعتصاب و یا تحریمی صورت می‌گیرد، این تصمیم از طرف کسانی

قطار فیلم کوتاه از ایستگاه سال گذشته به امسال رسید، جشنواره فیلم کوتاه سال قبل با حواشی فراوانی روبرو بود و شما به عنوان دبیر آن جشنواره و جشنواره پیش رو، حتما تجربیات متفاوتی را در این دو سال از سر گذرانده‌اید، دوست دارم در ابتدا درباره همین تغییرات صحبت کنید...

مشخص است که فضا، فضای پارسال نیست و این مسئله کاملا قابل رصد است. البته این مسئله قابل پیش بینی بود، از این جهت که پارسال هم بنده در تماس تلفنی ایی که با کارگردانان کوتاه ساز داشتم، برایشان توضیح می‌دادم که هیچ فیلمسازی برای حضور در هیچ جشنواره و فستیوالی بعدها محکوم نخواهد شد، خصوصا که جشنواره در کشور خودش باشد. زمانی هست که یک فیلمساز درست در وسط جنگ کشورش با کشوری دیگر در جشنواره کشور مخالف شرکت می‌کند، در اینصورت ممکن است این مسئله هموطنان را متأثر کند، اما حواشی اینجینینی پیش از این که حتی بخواهد در حد و اندازه یک مسئله قابل اعتنا باشد، بیشتر یک بازی سیاسی است. ۳۹ سال هر بار صحبت از جشنواره فیلم کوتاه انجمن سینما جوان می‌شد، همه آن را یک جشنواره کاملا مستقل از دولت یاد می‌کردند، حالا چه شد که این جشنواره یک شبه، شد جشنواره حکومتی؟! و یا نماد عادی سازی حکومت؟ در حالی که قبل تر ما جشنواره‌ای بودیم که بسیار باز عمل می‌کند و حکومت در ساز و کار آن دخالت نداشت. در نهایت تعداد بسیاری از فیلمسازانی که سال گذشته تحت تأثیر حواشی قرار گرفته، حالا یا انصراف داده و شرکت نکرده بودند، اذعان داشتند که چنانچه تجربه امسال و درک این گذر زمانی از روی حوادث را داشتند، آنگونه عمل نمی‌کردند.